

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-040/24-1859/4
Podgorica, 24. maj 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana 17. maja 2024. godine, razmotrila **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću**, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Ana Novaković-Đurović, Dritan Abazović, Filip Adžić i Miloš Konatar, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u bitnom je predloženo da se u Zakonu o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“, br. 58/15 i 47/19) izvrši izmjena člana 2 na način što se proširuje opseg krivičnih djela za koja se može odrediti oduzimanje imovinske koristi, zatim se vrši dodavanje krivičnog djela učinjenog sa umišljajem za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od četiri ili više godina, ako iz tog djela proizilazi imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću, te se predviđa da se od učinioca krivičnog djela može oduzeti imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću čija ukupno procijenjena vrijednost iznosi najmanje 50.000€, u slučaju kada je donijeta naredba o sprovоđenju istrage za krivična djela iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva. Predloženo je oduzimanje imovinske koristi i u slučaju kada ukupno procijenjena vrijednost iznosi manje od 50.000 eura, zatim je predviđeno od kojih to lica se može imovinska korist oduzimati, kao i slučajevi kada se imovinska korist ne može oduzeti. Dalje je predloženo pojmovno određenje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, razlikovanje između privremenog i trajnog oduzimanja imovinske koristi (član

3), značenje izraza (član 5), vremenski okvir od trideset pet godina prije i/ili poslije izvršenja krivičnih djela iz predloženog člana 2 stav 1, 2 i 3 u kojem će se primijeniti oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću (član 6), proširenje kruga lica koji se smatraju članovima porodice i postupak u slučaju smrti, bjekstva ili trajnog isključenja krivičnog gonjenja (član 7), novo poglavlje koje uređuje finansijski izviđaj (pokretanje finansijskog izviđaja, preuzimanje mjera u finansijskom izviđaju i pribavljanje dokaza u finansijskom izviđaju), svrha i obim finansijske istrage i obaveza saradnje državnih organa i institucija (član 10), preuzimanje mjera i radnji u finansijskoj istrazi (član 12), kao i norme koje uređuju pitanja od značaja za finansijsku istragu (čl. 11, 12, 13, 14, 15 i 16). Nadalje je u članu 17 predložena izmjena naziva poglavlja koji se odnosi na privremeno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, kao i uređenje pitanja od značaja za pojmovno određenje privremennog oduzimanja imovinske koristi, te propisivanje nove privremene mjere koja se može odrediti (član 18). Predložena je u članu 22 izmjena članova 35 do 41, na način što se uređuju pitanja koja se odnose na trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću (pokretanje postupka za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, tužba, javni poziv, teret dokazivanja, presuda, imovinsko-pravni zahtjev, shodna primjena), dok je preostalom odredbama, osim pravno-tehničkog usaglašavanja, predviđena primjena zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, kao i da trajno oduzeta imovinska korist postaje džavna imovina i način raspolaganja istom.

Vlada ukazuje da razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku navedeni u obrazloženju Predloga zakona ne predstavljaju razloge uslijed kojih se zakon može donijeti u takvom postupku, saglasno članu 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Razmatrajući predložena zakonska rješenja, Vlada je mišljenja da nema osnova za prihvatanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalom djelatnošću iz sljedećih razloga.

Između ostalog, Vlada nalazi da predložena izmjena člana 2 važećeg zakona nije usklađena sa izmjenama Krivičnog zakonika koje su stupile na snagu u decembru 2023. godine, a kojima je uveden spektar krivičnih djela za koja se može odrediti oduzimanje imovinske koristi učiniocu ukoliko je pravosnažno osuđen. Takođe, izmjenama i dopunama nijesu obuhvaćena sva krivična djela za koje je potrebno propisati da im se imovinska korist može oduzeti. To se odnosi na krivična djela krijumčarenje kulturnih dobara, krivična djela zloupotebe u obavljanju privredne djelatnosti, prevara u osiguranju, zloupotreba u vezi sa javnim nabavkama i zloupotreba u postupku privatizacije, nedozvoljene trgovine, krivična djela protiv zdravlja

Ijudi, krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, zatim krivična djela protiv javnog reda i mira, nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija, nedozvoljena proizvodnja oružja i eksplozivnih materija, nedozvoljena trgovina oružjem i eksplozivnim materijama, krivična djela protiv službene dužnosti. Takođe je uočeno da predložena tačka 12 u članu 2 nije u saglasnosti sa Uredbom EU 2018/1805 Evropskog parlamenta i Savjeta o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i oduzimanje predmeta, kod propisivanja kazne zatvora od 4 i više godina za učinioca koji sa umišljajem izvrši krivično djelo, za koje se može oduzeti imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Nadalje, ne postoji jasno obrazloženje za propisivanje roka od trideset pet godina od sticanja koristi kao uslova za oduzimanje imovinske koristi. Trenutno važeće određenje koje propisuje oduzimanje imovinske koristi kada se utvrdi da postoji vremenska povezanost između vremena kada je imovinska korist stečena i drugih okolnosti slučaja koje opravdavaju oduzimanje imovinske koristi dovoljno je široko, i pruža mogućnost sudu da na osnovu svih dokaza u konkretnom slučaju doneše odluku.

Osim navedenog, sporadičnog ukazivanja, Vlada u ovom trenutku smatra da nije moguće prihvatići uvođenje koncepta trajnog - građanskog oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, koji predstavlja suštinski i sadržinski smisao predloženih izmjena. Ovo posebno imajući u vidu cjelokupno funkcionisanje pravosudnog sistema, nedovoljan broj sudija, ograničene administrativne kapacitete Zaštitika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, kao i primjere uporednih rješenja u kojima je zastupljen građanski model oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, a koje su ovo pitanje uredile posebnim zakonskim tekstovima. Takođe, propisivanje da je pokretanje parničnog postupka, nakon dostavljanja izvještaja od strane tužioca, u nadležnosti Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore i rokova za njegovo postupanje, ne daje pouzdanu osnovu za uvjerenje da će se u parničnom postupku postići napredak i efikasnost u odnosu na oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u krivičnom postupku.

U konačnom, Vlada je mišljenja da navedeni Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću koji su Skupštini dostavili poslanici Ana Novaković Đurović, Dritan Abazović, Filip Adžić i Miloš Konatar ne treba prihvatići.

